

Valsts kanceleja

NEVALSTISKO ORGANIZĀCIJU UN MINISTRU KABINETA
SADARBĪBAS MEMORANDA ĪSTENOŠANAS PADOME

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1520, tālr. 67082949, e-pasts nvo@mk.gov.lv, www.mk.gov.lv

Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes sēdes protokols

Protokols Nr. 15 (Nr. 5.3.2./15)

2025. gada 3. septembrī

Jēkabpils novada pašvaldības Lielā zāle (Rīgas iela 150A)/attālināti Webex platformā

Sēdi vada:

Georgs Rubenis – nodibinājuma "Fonds "PLECS"" valdes loceklis, Memoranda padomes vadītāja vietnieks

Sēdē piedalās padomes locekļi un to aizvietotāji:

1. Raivis Kronbergs – Valsts kancelejas direktors, Memoranda padomes vadītājs
2. Kirils Solovjovs – biedrības "Ar pasaules pieredzi Latvijā" Rīcībpolitikas darba grupas vadītājs
3. Estere Upmale (aizvieto Ingu Birzgali) – biedrības "Latvijas Jaunatnes padome" viceprezidente
4. Agita Pleiko – biedrības "Vidusdaugavas NVO centrs" valdes priekšsēdētāja
5. Uldis Dūmiņš – biedrības "Zemgales NVO centrs" valdes priekšsēdētājs
6. Daina Alužāne (aizvieto Āri Ādleru) – biedrības "Alianse Pārnozariskai Ilgtspējīgai attīstībai" pārstāve
7. Jānis Rozītis – nodibinājuma "Pasaules Dabas fonds" direktors
8. Kristīne Zonberga – biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" direktore
9. Dimitrijs Trofimovs – Iekšlietu ministrijas valsts sekretārs
10. Ingus Alliks – Labklājības ministrijas valsts sekretārs
11. Dace Vilsone – Kultūras ministrijas valsts sekretāre
12. Kristīne Pommere (aizvieto Mihailu Papsujēviču) – Tieslietu ministrijas valsts sekretāra vietniece ārvalstu sadarbības un stratēģijas jautājumos
13. Kārlis Ketners (aizvieto Baibu Bāni) – Finanšu ministrijas Budžeta politikas attīstības departamenta direktors
14. Edvīns Balševics – Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas valsts sekretārs
15. Ilze Skrodele – Ministru prezidenta padomniece valsts pārvaldes jautājumos

Citi sēdes dalībnieki:

Karina Ploka – Ministru prezidentes parlamentārā sekretāre

Āris Ādleris – biedrība "Alianse Pārnozariskai Ilgtspējīgai Attīstībai"

Zane Legzdiņa-Joja – Valsts kanceleja

Anna Luīze Pētersone – biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse"

Aivars Vanags – Jēkabpils novada pašvaldība

Aija Vetere – Jēkabpils novada pašvaldība
 Santa Mitre – Jēkabpils novada pašvaldība
 Ilmārs Luksts – Jēkabpils novada pašvaldība
 Elīna Bataraga – Jēkabpils novada pašvaldība
 Baiba Voltmane – Jēkabpils novada pašvaldība
 Ludmila Jevčuka – Finanšu ministrija
 Imants Lipskis – Labklājības ministrija
 Gatis Švika – Iekšlietu ministrija
 Inese Vaivare – biedrība "Latvijas Platforma attīstības sadarbībai"
 Laimdota Kancāne – biedrība "Vidusdaugavas NVO centrs"
 Tatjana Azamatova – biedrība "Krāslavas senioru skola"
 Lāsma Mežsēta – biedrība "Vidusdaugavas NVO centrs"
 Madara Borisova – biedrība "Vidusdaugavas NVO centrs"
 Lāsma Lapiņa – biedrība "Vidusdaugavas NVO centrs"
 Monta Lipša – biedrība "Vidusdaugavas NVO centrs"
 Vita Salmiņa – biedrība "Vidusdaugavas NVO centrs"
 Lilija Zēberga – biedrība "Vidusdaugavas NVO centrs"
 Liene Dāboliņa – biedrība "Vidusdaugavas NVO centrs"
 Iveta Vārņa – biedrība "Vidusdaugavas NVO centrs"
 Līgita Kadžule – biedrība "Vidusdaugavas NVO centrs"
 Alla Beļinska – biedrība "Latvijas Cistiskās fibrozes biedrība"
 Ingrīda Lele – biedrība "Krustpils Senioru skola"
 Kristīna Rubina-Apinīte – biedrība "Lauku partnerība Sēlija"
 Jānis Dzimtais – biedrība "Kopienas sadarbības tīkls "Sēlijas salas""
 Santa Šmite – biedrība "Sēlijas laivas"
 Ieva Jātniece – biedrība "Ūdenszīmes"
 Irēna Sproģe – biedrība "Lauku partnerība Sēlija"
 Juris Jātnieks – nodibinājums "Teiču dabas fonds"
 Pēteris Dzērve – biedrība "Jēkabpils Invalīdu biedrība"
 Inga Āriņa – biedrība "Holisti"
 Laura Ponomarenko – biedrība "Izaicini sevi!"
 Aija Prokofjeva – biedrība "Ungurmuiža"
 Lilija Upīte – biedrība "13. pirmdiena"
 Valentīna Zarņicka – ukraiņu biedrība "Javir"
 Diāna Radionova – krievu biedrība "Rodņik"
 Inese Vaivode – krievu biedrība "Rodņik"
 Gita Liepa – biedrība "Landu"
 Dace Bērziņa – biedrība "Di-Re-Mi"
 Armands Šiliņš Bergmanis – biedrība "Sansusī"
 Vladimirs Ždanoks – Dienas centrs "Kopā būt"
 Lilija Grugule – biedrība "Mežāres senioru skola"
 Dzintra Šuksta – Dienas centrs "Kopā būt"
 Inna Jansone – Jēkabpils baltkrievu biedrība "Spatkanne"
 Ivars Jansons – Jēkabpils baltkrievu biedrība "Spatkanne"
 Evelīna Jansone – Jēkabpils baltkrievu biedrība "Spatkanne"
 Juliāna Vasiļjeva – Jēkabpils baltkrievu biedrība "Spatkanne"
 Daiga Zaķe – biedrība "Izglītības iniciatīvu centrs"
 Katrīna Leitāne – biedrība "Latvijas Jaunatnes padome"
 Juris Dzelme – nodibinājums "Augstākās izglītības kvalitātes centrs"/ biedrība "Latvijas Neatkarīgā izglītības un zinātnes apvienība"
 Agnese Strode – biedrība "Latvijas Darba devēju konfederācija"

Dace Spaliņa – Sabiedrības integrācijas fonda sekretariāts
 Ilze Trušinska – Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija
 Aira Priedīte – biedrība "Eiropas Latviešu apvienība"

Protokolē:

Agnese Zvaigzne – biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" projektu koordinatore

Sēdi sāk plkst. 10.03

Sēdes darba kārtība:

	Jautājums	Ziņo/Uzaicinātie
1.	Par 03.09.2025. sēdes darba kārtības apstiprināšanu	Georgs Rubenis Nodibinājuma "Fonds "PLECS"" valdes loceklis, Memoranda padomes vadītāja vietnieks
2.	Pilsoniskās līdzdalības iespējas Jēkabpils novadā	Aija Vetere Jēkabpils priekšsēdētāja vietniece izglītības un kultūras jautājumos Aivars Vanags Jēkabpils priekšsēdētāja vietnieks veselības un sociālo pakalpojumu jautājumos Santa Mitre Jēkabpils novada pašvaldības referente NVO darba un uzņēmējdarbības atbalsta jautājumos Agita Pleiko Memoranda padomes locekle, biedrības "Vidusdaugavas NVO centrs" valdes priekšsēdētāja
3.	Sabiedrības līdzdalība un iesaiste civilajā aizsardzībā	Gatis Švika Iekšlietu ministrijas Nozares politikas departamenta direktors Inese Vaivare Biedrības "Latvijas Platforma attīstības sadarbībai" direktore Ilmārs Luksts Jēkabpils novada pašvaldības civilās aizsardzības inženieris, Jēkabpils novada domes Attīstības un tautsaimniecības komitejas priekšsēdētāja vietnieks
4.	Senioru līdzdalības iespējas	Agita Pleiko Memoranda padomes locekle, biedrības "Vidusdaugavas NVO centrs" valdes priekšsēdētāja Laimdota Kancāne Dienas centra "Kopā būt" vadītāja Tatjana Azamatova Biedrības "Krāslavas Senioru skola" vadītāja Imants Lipskis Labklājības ministrijas Darba tirgus politikas departamenta direktors

5.	Dažādi: nākamās sēdes norises laiks un darba kārtība	Georgs Rubenis Nodibinājuma "Fonds "PLECS"" valdes loceklis, Memoranda padomes vadītāja vietnieks
----	---	--

1. jautājums

03.09.2025. sēdes darba kārtības apstiprināšana

Ziņo: G. Rubenis

Lēmums:

Apstiprināt 03.09.2025. sēdes darba kārtību.

2. jautājums

Pilsoniskās līdzdalības iespējas Jēkabpils novadā

Ziņo: A. Vanags, A. Vetere, S. Mitre, A. Pleiko

Izsakās: G. Rubenis

A. Vanags un A. Vetere iepazīstina ar Jēkabpils novadu un Jēkabpils novada pašvaldību. S. Mitre informē par Jēkabpils novada pašvaldības sniegto atbalstu – biedrībām un nodibinājumiem ir iespēja piedalīties pašvaldības dotāciju konkursā (ieplānotais finansējums dotācijām 2025. gada budžetā ir 285 000,00 Eur) ar mērķi nodrošināt organizāciju darbības uzturēšanu, citu pasākumu īstenošanu, projektu konkursā (ieplānotais finansējums projektu konkursam 2025. gada budžetā ir 25 000,00 Eur), projektu līdzfinansēšanas konkursā (ieplānotais finansējums projektu konkursam 2025. gada budžetā ir 14 570,00 Eur), kā arī līdzdalības budžeta ideju konkursā (ieplānotais finansējums projektu konkursam 2025. gada budžetā ir 140 000,00 Eur). A. Pleiko informē par biedrību "Vidusdaugavas NVO centrs", kas dibināta 2006. gadā un kurā šobrīd darbojas 70 biedri. Biedrībai ir trīs struktūrvienības: dienas centrs "Kopā būt" (reģistrēts sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā); lauku attīstības partnerība "Vidusdaugava" kā vietējā rīcības grupa LEADER programmas ieviešanai Jēkabpils novada lauku teritorijā, Viesītē, Aknīstē; Vidusdaugavas Senioru universitāte.

A. Pleiko informē, ka Jēkabpils novada pašvaldība aktīvi sadarbojas ar nevalstiskajām organizācijām un kopienām, nodrošinot regulāru dialogu, atbalstot jaunu iniciatīvu ieviešanu. Tiek nodrošināts gan finansiāls, gan praktisks un informatīvs atbalsts biedrību un nodibinājumu darbībai, tādējādi veicinot kopienu attīstību un iedzīvotāju iesaisti. Kā sadarbības formātus min sarunas ar iedzīvotājiem un NVO pārstāvjiem lauku teritorijās, īstenojot iniciatīvu "Apkaimes sarunas" (2024./2025. gads), tikšanās "Kafija ar politiķi" tiek nodrošināta iespēja iedzīvotājiem un NVO pārstāvjiem regulāri, vismaz 1 reizi ceturksnī, diskutēt ar pašvaldības vadību. Kopienas un senioru interešu pārstāvniecībā tiek atzīmēta Jēkabpils Kopienas centra izveidošana (2024. gada oktobrī Jēkabpils novada pašvaldība pieņēmusi lēmumu par centra izveidi), kā arī senioru konsultatīvās padomes izveidošana.

Lēmums:

Pieņemt zināšanai visu pušu sniegto informāciju.

Jēkabpils novada pašvaldības prezentācija pieejama Ministru kabineta tīmekļvietnē –

<https://www.mk.gov.lv/lv/media/24047/download?attachment>.

S. Mitres prezentācija par nevalstiskajām organizācijām Jēkabpils novadā pieejama Ministru kabineta tīmekļvietnē – <https://www.mk.gov.lv/lv/media/24005/download?attachment>.

A. Pleiko prezentācija par pilsoniskās līdzdalības iespējām Jēkabpils novadā pieejama Ministru kabineta tīmekļvietnē –

3. jautājums

Sabiedrības līdzdalība un iesaiste civilajā aizsardzībā

Ziņo: G. Švika, I. Vaivare, I. Luksts

Izsakās: G. Rubenis, A. Pleiko, D. Trofimovs, E. Balševics

G. Švika skaidro, ka aizsardzības sistēmas darbība valsts un reģionāla mēroga katastrofās, katastrofas draudu gadījumā, kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā tiek koordinēta, izveidojot Civilās aizsardzības operacionālās vadības centru.

G. Švika informē par jaunizveidoto Krīzes vadības centru, kas sācis darboties no šī gada 1. jūlija. Stratēģiskajā līmenī darbojas Ministru kabinets (krīzes vadības sēdes), operacionālajā līmenī darbojas Krīzes vadības centrs, taktiskajā līmenī – sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisijas, ko vada pašvaldības.

G. Švika informē, ka darbojas arī Civilās aizsardzības operacionālās vadības centra tematiskās darba grupas, to darbības mērķis ir nodrošināt koordinētu un starpinstitucionālu pieeju civilās aizsardzības pasākumu plānošanā un īstenošanā. Darba grupas tiek veidotas pa nozarēm, un tajās iesaistītas gan valsts institūcijas, gan pašvaldības un nevalstiskās organizācijas. Šobrīd darbojas 11 tematiskās darba grupas ar aptuveni 300 dalībniekiem: Vadības un koordinācijas grupa – Iekšlietu ministrija (IeM); Sakaru grupa – Satiksmes ministrija (SM); Enerģētikas grupa – Klimata un enerģētikas ministrija (KEM); Pārtikas grupa – Zemkopības ministrija (ZM); Finanšu pakalpojumu grupa – Finanšu ministrija (FM); Sabiedriskās kārtības nodrošināšanas grupa – Valsts policija (VP); Evakuācijas grupa – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD), ar pašvaldību un NVO dalību; Transporta grupa – Satiksmes ministrija (SM); Veselības un farmācijas grupa – Veselības ministrija (VM); Kultūras mantojuma grupa – Kultūras ministrija (KM); Sabiedrisko attiecību grupa – Valsts kanceleja (VK).

G. Švika atgādina par 2025. gada 3. aprīlī Iekšlietu ministrijā organizēto civilās aizsardzības semināru ar NVO, kurā tika pārrunātas civilās aizsardzības aktualitātes un nevalstisko organizāciju iesaistes iespējas civilajā aizsardzībā, norisinājās darbs grupās par nevalstisko organizāciju iesaistes izvērtēšanu dažādās jomās (tā, piemēram, brīvprātīgo koordinēšana, darbības nepārtrauktības plānošana, finanses, masu evakuācija, pārtika un ūdens, pirmās nepieciešamības preces, sabiedrības informēšana, transports un degviela), kā arī sniegti priekšlikumi sadarbības uzlabošanai starp valsts un pašvaldību institūcijām un NVO, kā arī sabiedrības līdzdalības veicināšanai. Semināra priekšlikumi tika izskatīti un izvērtēti, daļa ņemti vērā Valsts kancelejas organizētajā Inovācijas sprinta procesā. Inovāciju sprinta rezultātā ir tapušas vadlīnijas pašvaldībām sabiedrības līdzdalības pilnveidošanai civilās aizsardzības sistēmā (projekts), ko plānots publicēt līdz 2025. gada oktobra sākumam.

G. Švika informē par 2025. gada 17. septembrī plānoto Iekšlietu ministrijas organizēto semināru par civilo aizsardzību ar NVO, kurā tiks pārrunātas civilās aizsardzības aktualitātes, nevalstisko organizāciju iesaistes iespējas (VUGD / NBS); nacionālā līmeņa aktualitātes, t.sk. par "Namejs 2025" mācībām, krīzes vadības centra darbības uzsākšanu, stratēģisko komunikāciju; sabiedrības iesaiste civilajā aizsardzībā pašvaldībās: vadlīniju apspriešana; krīzes situācijas izspēle: NVO iesaistes evakuācijā scenārijs.

I. Vaivare informē par biedrību "Latvijas Platforma attīstības sadarbībai", kas ir nacionāla līmeņa platforma, kas apvieno 43 nevalstiskās organizācijas darbam sabiedrības noturībai un ilgtspējīgai globālajai attīstībai.

I. Vaivare iepazīstina ar biedrības "Latvijas Pilsoniskās alianse" darba grupas "NVO civilajā aizsardzībā" mērķi - stiprināt nevalstisko organizāciju lomu civilās aizsardzības jomā un

nodrošināt aktīvu līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesos šajā jomā. Darba grupā izveidotas trīs tematiskās apakšgrupas praktiskām rīcībām: evakuācijas apakšgrupa; komunikācijas un informācijas aprites apakšgrupa; koncepta un interešu pārstāvības apakšgrupa. Darba grupas vadītāja aicina iesaistīties darba grupā interesentus.

I. Vaivare sniedz informāciju par Civilās aizsardzības nedēļu, kas pirmo reizi notiks Latvijā no 15. līdz 21. septembrim un ko organizē Civilās aizsardzības darba grupa sadarbībā ar Iekšlietu ministriju, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un biedrību "Platforma attīstības sadarbībai". Dalībnieki tiek aicināti savos viedtālrunos instalēt mobilās lietotnes "112 Latvija" aplikāciju, kas nodrošina ātrāku un precīzāku saziņu ar vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru.

I. Vaivare aktualizē nevalstisko organizāciju lomu un nozīmīgumu krīžu novēršanā un sabiedrības koordinēšanā krīžu situācijās. Izaicinājums ir nacionālā līmeņa resursu trūkums un sarežģīta decentralizētu resursu koordinēšana, uzskaites un pārvaldīšanas nodrošināšana. Papildu grūtības rada ierobežotie NVO materiālie resursi un kapacitāte reģionos.

Civilās aizsardzības sistēmas attīstībā tiek saskatītas vairākas iespējas: brīvprātīgo cilvēkresursu reģistrēšana platformā *brivpratigie.lv* kā ātra un praktiska uzvara; mērķtiecīgu materiālo un kompetenču resursu nodrošināšana brīvprātīgo iesaistei krīzēs un gatavības stiprināšanai; regulāra nevalstisko organizāciju un iedzīvotāju iesaiste mācībās sadarbībā ar Iekšlietu ministriju un VUGD; kā arī daudzveidīgu grupu, tostarp diasporas un dažādu NVO, uzrunāšana plašākai sabiedrības līdzdalībai.

I. Luksts informē par Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, kas Jēkabpils novadā ir apsekojis 116 pašvaldības īpašumā esošu ēku pagrabus, paveikto - par atbilstošiem vai daļēji atbilstošiem atzīti 75 pagrabu ar kopējo ietilpību 22 618 cilvēkiem. Saskaņā ar Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021–2027 5.1.1. specifiskā atbalsta mērķa 5.1.1.9. pasākumu "*Objektu (patvertņu) pielāgošana un aprīkošana civilās aizsardzības mērķiem*" Jēkabpils novadam pieejams finansējums 389 410 EUR apmērā, paredzēts 10 patvertņu pielāgošanai. Papildus pašvaldība sniedz atbalstu daudzdzīvokļu ēku pagrabu sakārtošanai. Jēkabpils pašvaldībā iedzīvotāju informētībai tiek organizētas lekcijas "Rīcība krīzes situācijās", kurā divu gadu laikā piedalījušies aptuveni 1500 Jēkabpils novada iedzīvotāji. Tāpat pašvaldības darbinieku apmācībai ir izveidots mācību pamatbloks, kas ietver 2 apmācības – "Rīcība krīzes situācijās" un "Pirmā medicīniskā palīdzība kara gadījumā".

I. Luksts arī norāda, ka pēc 2023. gada janvāra Jēkabpils plūdu pieredzes konstatēts, ka proporcionāli zems skaits iedzīvotāju pēc aicinājuma veica evakuāciju no apdraudētajām vietām. Lai uzlabotu gatavību, nepieciešams pastiprināti veicināt sabiedrības izpratni par rīcību krīzes situācijās. Plūdu krīzes laikā tika nodrošināta operatīva un koordinēta krīzes komunikācija, izmantojot digitālos risinājumus situācijas atspoguļošanai un sabiedrības informēšanai. Informācija tika sniegta nepārtraukti (24/7 režīmā) ar mērķi radīt sabiedrībā informētību un mieru.

D. Trofimovs atzīmē Jēkabpils novada domes priekšsēdētāja R. Ragaiņa gatavību uzņemties līderību krīzes situācijās, kas kalpo kā labs piemērs citām pašvaldībām. Uzsver NVO spēja reaģēt ātri, tostarp sniedzot ievērojamu atbalstu robežsardzē, kas ir nozīmīgs atsvars krīzes vadībā. Iedzīvotāji tiek aicināti izmantot "112 Latvija" aplikāciju un tās šūnu apraides funkcionalitāti. Jēkabpils dambja būvniecības piemēru min kā spilgtu ilustrāciju preventīvas rīcības nozīmīgumam.

D. Trofimovs informē, ka pašvaldībām šī gada septembra beigs būs iespēja pieteikties uz CFLA finansējumu patvertņu pielāgošanai un aprīkošanai, savukārt administratīvo procesu šī atbalsta nodrošināšanai koordinē VARAM.

Lēmums:

Pieņemt zināšanai visu pušu sniegto informāciju.

Iekšlietu ministrijas sagatavotā prezentācija par sabiedrības līdzdalību un iesaisti civilajā aizsardzībā pieejama Ministru kabineta tīmekļvietnē –

<https://www.mk.gov.lv/lv/media/23999/download?attachment>.

I. Vaivares prezentācija par sabiedrības līdzdalību un iesaisti civilajā aizsardzībā pieejama Ministru kabineta tīmekļvietnē –

<https://www.mk.gov.lv/lv/media/24014/download?attachment>.

I. Luksta prezentācija par sabiedrības līdzdalību un iesaisti civilajā aizsardzībā pieejama Ministru kabineta tīmekļvietnē –

<https://www.mk.gov.lv/lv/media/24002/download?attachment>.

4. jautājums

Senioru līdzdalības iespējas

Ziņo: T. Azamatova, I. Lipskis, A. Pleiko, L. Kancāne

Izsakās: A. Pleiko, L. Kancāne, J. Rozītis, T. Azamatova, A. Beļinska, J. Jātnieks, I. Sproģe

T. Azamatova akcentē Trešās paaudzes universitāšu jeb senioru skolu nozīmi, kuras ir izmaksu un organizācijas ziņā efektīvs sociālās drošības un labklājības instruments, kas veicina veselīgu un aktīvu novecošanos. Kā labās prakses piemērs tiek akcentēta 2025. gadā izveidotā Vidusdaugavas Senioru universitāte, kas izveidojusi 15 mācību stundu garu mācību programmu "Sociālās aktivitātes un pilsoniskā līdzdalība senioriem: NVO izveides pamati". Senioru skolas darbība paaugstina senioru kompetences un kritiskās domāšanas spējas, aktualizē starppaaudžu komunikācijas nepieciešamību, veicina senioru aktīvu iesaisti pilsoniskās sabiedrības procesos.

I. Lipskis aktualizē par nepieciešamību darba tirgū atrasties ilgāk un strādāt efektīvāk, izmantojot sudraba ekonomikas potenciālu. Sabiedrības novecošanās ietekmē – 40% no darbaspēka ir 50+ vecumā. Īpaša uzmanība tiek veltīta arī senioru integrācijai darba tirgū un viņu prasmju pilnveidei, lai izmantotu sudraba ekonomikas sniegtās iespējas. Latvijā pēc 2024. gada datiem ir otrais augstākais nodarbinātības līmenis vecuma grupā 65+ Eiropas Savienībā.

I. Lipskis informē, ka 2025. gada augustā ir izveidota darba grupa, lai īstenotu memorandā, kuru parakstījušas 9 senioru organizācijas, 6 ministrijas un Valsts kanceleja, noteikto mērķi – sekmēt senioru dzīves kvalitāti, veicināt senioru iniciatīvas un sekmējot iesaisti lēmumu pieņemšanā.

I. Lipskis skaidro, ka plānots, ka 2026. gadā pilotprojekta veidā tiks iesaistītas aptuveni 25-30 senioru skolas (Labklājības ministrijas finansējums, Sabiedrības integrācijas fonda kā sadarbības partneris īstenošanā), nodrošinot mācības 7 tematiskajos blokos un sniedzot senioru skolām praktisku atbalstu mācību nodrošināšanā. Projekti tiks finansēti grantu programmas ietvaros, un to īstenošanas aptuvenais ilgums būs 2 gadi. Pilotprojekta mērķis – attīstīt un nodrošināt senioru skolu pieejamību visā Latvijas teritorijā, vienlaikus izstrādāt priekšlikumus par turpmāko senioru skolu vietu un lomu valsts politikas ietvaros pēc pilotprojekta beigām.

I. Lipskis informē, ka Labklājības ministrijā darbojas Brīvprātīgā darba konsultatīvā padome, kuras darbā tiek aktualizēti arī senioru iesaistes brīvprātīgajā darbā jautājumi. Brīvprātīgā darba konsultatīvās padomē tika pieņemts lēmums pasludināt 2026. gadu par brīvprātīgā darba gadu. Pašlaik tiek izstrādāta programma, kurā plānots iekļaut arī senioriem paredzētas aktivitātes.

A. Pleiko informē par biedrības "Vidusdaugavas NVO centrs" īstenoto projektu "Trešās paaudzes universitāšu tīkla izveide Latvijā sabiedrības vecākās paaudzes sociālās labklājības un drošības vairošanas interesēs". Projekta mērķis – stiprināt senioru, pusmūža cilvēku ar invaliditāti un Latvijā dzīvojošo Ukrainas civiliedzīvotāju interešu pārstāvniecību sociālās labklājības un drošības jomā, veicinot pilsonisko dialogu ar publisko pārvaldi un attīstot Trešās paaudzes universitāšu tīklu Latvijā.

A. Pleiko aicina atzīt Trešās paaudzes universitātes par efektīvu instrumentu senioru sociālās drošības un labklājības vairošanai, iekļaujot valsts atbalstītos pasākumos, tās atbalstīt ar valsts un pašvaldību budžeta finansējumu, kā arī izveidot likumdošanas ietvaru sabiedrības novecošanās seku mazināšanai. Informē par 2025. gada 17. septembrī notiekošo Senioru festivālu Kuldīgā.

L. Kancāne informē par biedrības "Vidusdaugavas NVO centrs" struktūrvienību dienas centrs "Kopā būt", kas dibināts 2017. gadā un reģistrēts kā Labklājības ministrijas Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā. Dienas centram ir aktīvi 65 klienti, kas ir Jēkabpils novada pašvaldības iedzīvotāji. Dienas centrs "Kopā būt" veicina senioru līdzdalību, nodrošinot tikšanās ar pašvaldības pārstāvjiem, iespēju sniegt ieteikumus par vides un pakalpojumu uzlabošanu, kā arī piedāvājot izglītojošus pasākumus. Jēkabpils novada pašvaldība apmaksā līdz 10 senioru (pensijas vecumā) uzturēšanos dienas centrā 4 stundas dienā. Dienas centra apmeklējums strauji pieaug, kas rada nepieciešamību paplašināt finansējumu.

J. Rozītis aktualizē jautājumu par senioru definīciju sociālā un ekonomiskā kontekstā.

I. Lipskis skaidro, ka Latvijā likumdošanā termina "seniors" nav, bet statistikā un Eiropas Savienības projektos definīcijas atšķiras (50+, 55+ vai no 65 gadiem). Piemēram, senioru skolu pilotprojekta īstenošanas kontekstā ar senioriem ir domātas personas 65+ vecumā. Tiek uzsvērtā nepieciešamība valstiskā līmenī skaidri noteikt, ko saprot ar terminu "seniors", ņemot vērā gan sociālo, gan ekonomisko nozīmi un sabiedrības novecošanās kultūras maiņu.

A. Beļinska interesējas, no kāda vecuma bija iespējams pieteikties Jēkabpils senioru konsultatīvajā padomē. Tiek paskaidrots, ka dalību padomē varēja pieteikt Jēkabpils novada iedzīvotāji, sākot no 60 gadu vecuma.

J. Jātnieks aktualizē zaļās infrastruktūras izmantošanu un dabā balstītus risinājumus, atsaucoties uz Jēkabpils dambja piemēru. Viņš uzsver, ka, plānojot nākamo ES fondu finansējumu, nepieciešams stratēģiski attīstīt zaļās infrastruktūras elementus plūdu riska mazināšanai pie Daugavas un citām upēm, ņemot vērā dabā balstītu risinājumu ilgtspējību un ekonomisko izdevīgumu.

I. Sproģe uzsver nepieciešamību Memoranda padomes sēdē aktualizēt jautājumu par reģionālo attīstību, īpaši ņemot vērā dzīves līmeni Latgalē.

Lēmums:

Pieņemt zināšanai visu pušu sniegto informāciju.

Labklājības ministrijas sagatavotā prezentācija par senioru līdzdalības iespējām pieejama Ministru kabineta tīmekļvietnē –

<https://www.mk.gov.lv/lv/media/24011/download?attachment>.

T. Azamatovas sagatavotā prezentācija par senioru līdzdalības iespējām pieejama Ministru kabineta tīmekļvietnē –

<https://www.mk.gov.lv/lv/media/24008/download?attachment>.

A. Pleiko sagatavotā prezentācija par senioru līdzdalības iespējām: Jēkabpils piemēri pieejama Ministru kabineta tīmekļvietnē –

<https://www.mk.gov.lv/lv/media/24041/download?attachment>.

Dienas centra "Kopā būt" sagatavotā prezentācija par senioru līdzdalības iespējām pieejama Ministru kabineta tīmekļvietnē –

<https://www.mk.gov.lv/lv/media/23996/download?attachment>.

5. jautājums Dažādi

Ziņo: G. Rubenis

Lēmums:

Pieņemt zināšanai, ka nākamā Memoranda īstenošanas padomes sēde notiks šī gada 24. septembrī un tās darba kārtība vēl tiks precizēta.

Sēdi slēdz: plkst. 12.34

Sēdes ieraksts pieejams Ministru kabineta Youtube kontā:
<https://www.youtube.com/watch?v=MoEg-IZI8JI>

Sēdi vadīja:

Nodibinājuma "Fonds "PLECS"" valdes loceklis,
Memoranda padomes vadītāja vietnieks

(paraksts*)

G. Rubenis

Sēdi protokolēja:

Biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse"
projektu koordinatore

(paraksts*)

A. Zvaigzne

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu